

ГОМЕЛЬСКИ УНІВЕРСИТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЕКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ
І ПРАФКОМАУ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСИТЭТА

№ 5 (565)

Субота, 18 лютага 1984 г.

Газета заснавана ў верасні
1969 года. Выходзіць
раз у тыдзень

Цана 2 кап

Пленум Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Савецкага Саюза

13 лютага 1984 года адбыўся нечарговы Пленум Цэнтральнага Камітэта КПСС.

Па даручэнню Палітбюро ЦК Пленум адкрыў член Палітбюро, сакратар ЦК КПСС тав. К. У. Чарненка.

У сувязі са смерцю Генеральнага сакратара ЦК КПСС, Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР Ю. У. Андропова ўдзельнікі Пленума ЦК ушанавалі памяць Юрыя Уладзіміравіча Андропова мінутай журботнага маўчання.

Пленум ЦК адзначыў, што Камуністычная партыя Савецкага Саюза, увесь савецкі народ панеслі цяжкую стругу, абарвалася жыццё выдатнага дзеяча Камуністычнай партыі і Савецкай дзяржавы, палымнага партыёта, левіца, вясцовага змагагара за мір і камунізм.

Знаходзячыся на волі партыі на важнейшых пасадах партыйнай і дзяржаўнай работы, Юрый Уладзіміравіч Андропав аддаваў усе свае сілы, веды і велізарны жыццёвы вопыт ажыццяўленню палітыкі партыі, умацаванню яе сувязей з масамі, умацаванню эканамічнай і абароннай магутнасці Савецкага Саюза.

Многа ўвагі ўдзяляў Ю. У. Андропав правядзенню ў жыццё выпрацаванай XXVI з'ездам КПСС і наступнымі Пленумамі ЦК КПСС ліві на усямпер-

ную інтэнсіфікацыю вытворчасці, паскарэнне навукова-тэхнічнага прагрэсу, удасканаленне кіравання народнай гаспадарчай, умацненне адказнасці кадраў, арганізацыйнасці і дысцыпліны, на вярхоўны рост матэрыяльнага і духоўнага ўзроўню жыцця народа.

Вялікі ўклад унёс Ю. У. Андропав у развіццё ўсебаковага супрацоўніцтва краіна сацыялістычнай садружнасці, ва ўмацаванне адзінства і згуртаванасці міжнароднага камуністычнага і рабочага руху, у падтрымку справядлівай барацьбы народаў за сваю свабоду і незалежнасць. Пад яго кіраўніцтвам паслядоўна і настойліва ажыццяўляўся на міжнароднай арэне левіцка-палітычны курс нашай партыі і дзяржавы — курс на ліквідацыю пагрозы тэрмаідзернай вайны, на цвёрды адпор агрэсіўным падкопам імперыялізму, на ўмацаванне міру і бяспекі народаў.

Пленум падкрэсліў, што ў гэтым журботным дні камунізму, увесь савецкі народ яшчэ цяпер згуртаваныя свае рады вакол левіцкага Цэнтральнага Камітэта партыі, Палітбюро ЦК КПСС, поўнага рашучасці беззапаведна змагаюцца за правядзенне ў жыццё левіцкай унутранай і знешняй палітыкі партыі.

Удзельнікі Пленума ЦК выказалі глыбокае спа-

Ад Цэнтральнага Камітэта
Камуністычнай партыі
Савецкага Саюза,
Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР,
Савета Міністраў СССР

Цэнтральны Камітэт Камуністычнай партыі Савецкага Саюза, Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР і Савет Міністраў СССР з глыбокім жалем ведамаляюць партыі і ўсяму савецкаму народу, што 9 лютага 1984 года ў 16 гадзін 50 мінут пасля працяглай хваробы памёр Генеральны сакратар Цэнтральнага Камітэта КПСС, Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР Юрый Уладзіміравіч Андропав.

Імя Юрыя Уладзіміравіча Андропова — выдатнага дзеяча Камуністычнай партыі і Савецкай дзяржавы, стойкага барацьбіта за ідэалы камунізму, за мір — вазаўсёды захаваецца ў сэрцах савецкіх людзей, усяго прагрэсіўнага чалавецтва.

чуванне родным і блізкім памёршам.

Пленум ЦК разгледзеў пытанне аб выбраванні Генеральнага сакратара ЦК КПСС.

Па даручэнню Палітбюро ЦК з прававой на гэтаму пытанню выступіў член Палітбюро ЦК КПСС, Старшыня Савета Міністраў СССР тав. М. А. Ціханав. Ён унёс прапанову выбраць Генеральным сакратаром ЦК КПСС тав. К. У. Чарненку.

Генеральным сакратаром Цэнтральнага Камітэта КПСС Пленум аднагалосна выбраў тав. Чарненку Канстанціна Усцінавіча.

Затым на Пленуме выступіў Генеральны сакратар ЦК КПСС тав. К. У. Чарненка. Ён выказаў сардэчную падзяку за высокае давер'е, аказанае яму Цэнтральным Камітэтам партыі.

Тав. К. У. Чарненка запэўніў Цэнтральны Камітэт КПСС, Камуністычную партыю, што прыкладзе ўсе свае сілы, веды і жыццёвы вопыт для паспяховага выканання задач камуністычнага будаўніцтва ў нашай краіне, забеспячэння пераемнасці ў вырашэнні пастаўленых XXVI з'ездам КПСС задач далейшага ўмацавання эканамічнай і абароннай магутнасці СССР, павышэння дабрабыту савецкага народа, умацавання міру, у ажыццяўленні левіцкай унутранай і знешняй палітыкі, якую праводзіць Камуністычная партыя і Савецкая дзяржава.

Канстанцін Усцінавіч ЧАРНЕНКА

Канстанцін Усцінавіч Чарненка нарадзіўся 24 верасня 1911 года ў вёсцы Вялікая Цесь Навасёлаўскага раёна Краснаарскага краю, рускі.

Член КПСС з 1931 года. Адукацыя вышэйшая — закончыў педагагічны Інстытут і Вышэйшую школу партарганізатараў пры ЦК ВКП(б).

Працоўнае жыццё К. У. Чарненка пачаў з ранніх гадоў, працуючы на найму ў кулакоў. Уся яго далейшая працоўная дзейнасць звязана з кіруючай работай у камсамольскіх, а затым у партыйных органах. У 1929—1930 гадах К. У. Чарненка загадваў аддзелам прапаганды і агітацыі Навасёлаўскага райкома ВЛКСМ Краснаарскага краю. У 1930 годзе ён пайшоў добраахвотнікам у Чырвоную Армію. Да 1933 года служыў у пагранічных войсках, быў сакратаром партыйнай арганізацыі пагранічнай заставы.

Пасля заканчэння службы ў арміі К. У. Чарненка працаваў у Краснаарскім краі: загадчыкам аддзела прапаганды і агітацыі Навасёлаўскага і Уярскага райкомаў партыі, дырэктарам Краснаарскага краявога Дома партыйнай асветы, намеснікам загадчыка аддзела прапаганды і агітацыі, сакратаром Краснаарскага райкома партыі.

З 1943 года К. У. Чарненка вучыцца ў Вышэйшай школе партарганізатараў пры ЦК ВКП(б). Пасля заканчэн-

ня вучобы з 1945 года працуе сакратаром Лензенскага абкома партыі. У 1948 годзе быў накіраван у Малдаўскую ССР і зацверджан загадчыкам аддзела прапаганды і агітацыі ЦК Кампартыі Малдавіі. Працуючы на гэтай пасадзе, ён многа сіл і ведаў аддаваў эканамічнаму і культурнаму будаўніцтву ў рэспубліцы, камуністычнаму выхаванню працоўных.

У 1956 годзе К. У. Чарненка вылучаецца на работу ў апарат ЦК КПСС, дзе ён узначаліў сектар у аддзеле прапаганды, і адначасова быў зацверджан членам рэдакцыйнай калегіі часопіса «Агітатор». З 1960 года ён працуе начальнікам Сакратарыята Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР. У 1965 годзе К. У. Чарненка зацвердзіўся загадчыкам і агульнага аддзела ЦК КПСС. У 1966—1971 гадах ён — кандыдат у члены ЦК КПСС. На XXIV з'ездзе партыі (сакавік 1971 г.) выбіраецца членам Цэнтральнага Камітэта КПСС, а ў сакавіку 1976 года на Пленуме ЦК КПСС, які адбыўся пасля XXV з'езда партыі, — сакратаром ЦК КПСС.

З 1977 года ён — кандыдат у члены Палітбюро, а з 1978 года — член Палітбюро ЦК КПСС. Дэпутат Вярхоўнага Савета СССР 7—10-га скліканняў. Дэпутат Вярхоўнага Савета РСФСР 10-га склікання. К. У. Чарненка быў членам савецкай дэлега-

цыі на міжнароднай нарадзе па бяспецы і супрацоўніцтву ў Еўропе (Хельсінкі, 1975 год), удзельнічаў у перагаворах у Вене па пытаннях раззбраення (1979 год).

Канстанцін Усцінавіч Чарненка — вядомы дзеяч Камуністычнай партыі і Савецкай дзяржавы. На ўсіх пасадах, якія даручала яму партыя, ён працяваў высокую арганізатарскую здольнасць, партыйную прынытывасць, адданасць вялікай справе Леніна, ідэалам камунізму. К. У. Чарненка — аўтар рада навуковых прац па актуальных пытаннях павышэння кіруючай ролі партыі ў жыцці савецкага грамадства, удасканалення стылю і метадаў партыйнай і дзяржаўнай работы, развіцця сацыялістычнай дэмакратыі. На чэрвеньскім (1983 г.) Пленуме ЦК КПСС К. У. Чарненка выступіў з дакладам, у якім вызначаны галоўныя напрамкі паліпашчэння ідэалагічнай дзейнасці КПСС у сучасных умовах.

За вялікія заслугі перад Радзімай Канстанцін Усцінавіч Чарненка двойчы ўдастоен звання Героя Сацыялістычнай Працы і ўзнагароджан трыма ордэнамі Леніна, трыма ордэнамі Працоўнага Чырвонага Сцяга, многімі медалямі Савецкага Саюза. Ён з'яўляецца лаўрэатам Ленінскай прэміі.

К. У. Чарненка ўзнагароджан вышэйшымі ўзнагародамі сацыялістычных краін.

З БОЛЕМ У СЭРЦАХ

адгукнуліся савецкія людзі, усё прагрэсіўнае чалавецтва на смерць Генеральнага сакратара ЦК КПСС, Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР Юрыя Уладзіміравіча Андропова

Шматлікі калектывы нашага ўніверсітэта, як і ўсе савецкія людзі, прагрэсіўнае чалавецтва свету з вялікім болем у сэрцах сустраў сумную вестку аб смерці выдатнага дзеяча Камуністычнай партыі і Савецкай дзяржавы, вернага прадаўжальніка ленинскай справы, актыўнага змагагара за мір і шчасце людзей планеты, Генеральнага сакратара ЦК КПСС, Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР Юрыя Уладзіміравіча Андропова.

На ўсіх факультэтах адбыліся жалобныя мітынгі. Выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты гісторыка-філалагічнага факультэта сабраліся на яго ў актовым зале 11-га лютага. Мітынг адкрыў сакратар парткома М. І. Старавойтаў. Адзін за другім выступаюць сакратар камсамольскай арганізацыі гістфіла Анатоль Швель, дацэнт кафедры гісторыі КПСС А. П. Мяшчэрскі, студэнты Дамітры Грэкаў, Валяціна Цітова, загадчык кафедры рускай літаратуры У. М. Сабалеўка. Яны выказваюць пакуццё вялікага смутку, якое ахапіла савецкіх людзей ад вялікай страты, напатакшай Камуністычную партыю і савецкі народ. Выступіўшыя гавораць пра Ю. У. Андропова як пра выдатнага партыйнага і дзяржаўнага дзеяча, які за кароткі час знаходжанні на чале ЦК КПСС і Савецкай дзяржавы здолеў многае зрабіць для неўпаўненага поступу на шляху камуністычнага будаўніцтва. Выкладчыкі і студэнты з цвёрдай упэўненасцю адзначаюць, што памяць аб Ю. У. Андропаве назаўсёды захавасца ў сэрцах камуністаў і ўсяго савецкага народа. У адказ на вялікую страту яны заклікалі прысутных яшчэ больш настойліва авалодаваць ведамі, працягваць высокую актыўнасць у грамадскім жыцці і працы, каб унесці дастойны ўклад у ажыццяўленне гістарычных рашэн-

няў XXVI з'езда КПСС і праходзіўшых пасля яго Пленумаў ЦК КПСС.

На жалобным мітынгу, які адбыўся на геалагічным факультэце, выступілі сакратар партбюро дацэнт Ж. А. Герасімава, дацэнт Л. Д. Мядзведзеў (на здымку), супрацоўнікі галіновай навукова-даследчай лабараторыі С. В. Бандарэнка, студэнты М. Макароўскі, А. Сердзюкоў, А. Хаўратовіч. Выступіўшыя адзначылі вялікія заслугі Ю. У. Андропова ў развіцці нашай дзяржавы, справе разрады і барацьбы за мір.

У адной з аўдыторый галоўнага корпусу ўніверсітэта на жалобны мітынг сабраліся выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты эканамічнага факультэта. Адкрыў мітынг дэкан эканомфака прафесар У. Д. Аршчанка. Затым выступіў студэнт групы Т-23 Аляксандр Лабачоў. Ён сказаў, што наша партыя, краіна, усё прагрэсіўнае чалавецтва панеслі цяжкую, непапраўную страту. І памяць аб Ю. У. Андропаве назаўсёды застаецца ў нашых сэрцах.

— З імем Ю. У. Андропова, — сказаў дацэнт кафедры галіновых эканомік Б. І. Врублеўскі, — звязана далейшае ўмацаванне эканомікі нашай краіны. Задача заключасца ў тым, каб сваёй самаадданай працай, выдатнай вучобай забяспечваць і далей паступальны рух нашай краіны.

— Мы, будучыя эканамісты, — сказала на мітынг студэнтка Таццяна Раўко, — павінны цвёрда добра вучыцца, каб унесці затым уклад у далейшае развіццё народнай гаспадаркі краіны. Гэта і будзе дамінаючай нашай бязмежнай паваргі Ю. У. Андропова.

На жалобных мітынгках памяць Ю. У. Андропова была ўшанавана мінутай маўчання.

г. Масква ЦЭНТРАЛЬНАМУ КАМІТЭТУ КПСС

Калектывы Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта глыбока смуткуе ў сувязі са смерцю Генеральнага сакратара ЦК КПСС, Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР таварыша Юрыя Уладзіміравіча АНДРОПАВА, выдатнага дзеяча Камуністычнай партыі і Савецкай дзяржавы, міжнароднага камуністычнага і рабочага руху, настомнага барацьбіта за мір ва ўсім свеце.

Жыццё і дзейнасць Юрыя Уладзіміравіча Андропова аддадзена справе служэння партыі і народу, выкананню заповітаў Леніна, выхаванню нашай савецкай моладзі ў духу адданасці ідэалам Вялікага Кастрычніка і любові да Радзімы.

У гэтых дні камуністы, увесь калектывы ўніверсітэта, раздзяляючы разам з партыяй і савецкімі людзьмі глыбокі смутак, запэўніваюць Цэнтральны Камітэт КПСС, Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР, Савет Міністраў СССР у тым, што не пашкадуець сіл для выканання задач, пастаўленых партыяй і ўрадам перад вышэйшай школай.

ПРАФЕСАРСКА-ВЫКЛАДЧЫЦКІ САСТАў, СУПРАЦОЎНІКІ І СТУДЭНТЫ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСІТЭТА.

Да Дня Савецкай Арміі і Ваенна-НА АХОВЕ ЗАВАЁЎ

23-га лютага Узброеным Сілам СССР спадняецца 66 год. Адзначаючы гэтае градыдзейнае свята, савецкія людзі выражаюць сваю любоў і ўдзячнасць абаронцам сацыялістычнай Радзімы.

Створаныя для абароны заваёў Вялікага Кастрычніка, свабоды і незалежнасці сацыялістычнай Радзімы, Савецкія Узброеныя Сілы з гонарам і дастойна апраўдваюць сваё гістарычнае прызначэнне, пільна і надзейна аховаюць мірную стваральную працу нашага народа, выступаюць апорай усеагульнага міру.

66-я гадавіна Савецкай Арміі і Ваенна-Марскога Флоту адзначаецца ў абстаноўцы, калі ўсе савецкія людзі актыўна і напружана працуюць над ажыццяўленнем гістарычных рашэнняў XXVI з'езда КПСС па далейшаму ўмацаванню эканамічнай і абарончай магутнасці Краіны Саветаў. Усё больш умацаюцца сацыяльна-палітычнае адзінства нашага грамадства, расце з'яднанасць працоўных вакоў ленинскай Камуністычнай партыі. У гэтых умовах як натхняючую праграму дзейнасці працаўнікі горада і вёскі ўспрынялі рашэнні снежаньскага (1983 г.) Пленума ЦК КПСС і дзевятай сесіі Вярхоўнага Савета СССР.

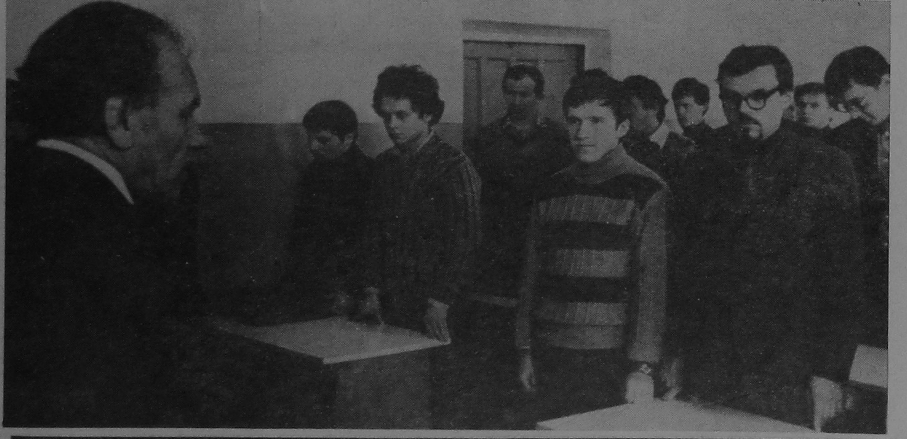
У складанай і напружанай міжнароднай абстаноўцы КПСС і Савецкі ўрад цвёрда і паслядоўна праводзіць міралюбную знешнюю палітыку, робяць усё магчымае, каб захаваць і ўмацаваць мір, не дапусціць ядзернай вайны. Аб гэтым яшчэ раз пераканана было заяўлена на нечарговым лютаўскім (1984 г.) Пленуме

ЦК КПСС. Але кожны крок на шляху да ўмацавання міру даецца нялёгка і патрабуе напружанай барацьбы супраць агрэсіўных сіл імперыялізму, перш за ўсё ЗША.

У такой абстаноўцы КПСС прымае неабходныя меры для падтрымання на адпаведным узроўні абароназдольнасці нашай краіны, выхоўвае савецкіх людзей, воінаў арміі і флоту ў духу высокай пільнасці, пастаяльнай гатоўнасці даць адпор любому агрэсару.

Высокі ўклад у павышэнне абароназдольнасці краіны, падрыхтоўку працоўных, у першую чаргу моладзі, да абароны Радзімы ўносіць Усесаюзнае Добраахотнае Таварыства Садзейнічання Арміі, Авіяцыі і Флоту. Адною з форм актыўнага сумеснага ваенна-патрыятычнага дзейнасці камсамольскіх, прафсаюзных, абарончых і ішых грамадскіх арганізацый сталі традыцыйныя месячнікі абарончых масавай работы ў гонар Дня Савецкай Арміі і Ваенна-Марскога Флоту.

У нашым ўніверсітэце перад пачаткам месяца камітэт ДТСААФ, камітэт камсамола і студэнцкі прафком распрацавалі план сумесных мерапрыемстваў па далейшаму павышэнню ўзроўню ваенна-патрыятычнай і абаронча-масавай работы. У ім прадугледжана правядзенне лекцый, дакладаў і гутак на ваенна-патрыятычныя тэмы, сустрач з вэтэранамі Вялікай Айчыннай вайны і г. д. Асабліва ўвага ўдзелена распрацаванню моладзі апошніх важнейшых рашэнняў партыі і Савецкай дзяржавы.

ПА ЛЕНИНСКАМУ ШЛЯХУ

Аддаючы даніну глыбокай паваргі памяці выдатнага дзеяча КПСС і Савецкай дзяржавы, палыманага патрыёта, вернага ленинца, настомнага барацьбіта за мір і камунізм Юрыя Уладзіміравіча Андропова, камуністы, прафесарска-выкладчыкі састаў, студэнты гісторыка-філалагічнага факультэта, як і ўвесь савецкі народ, з глыбокім адабраеннем сустраў рашэнні лютаўскага нечарговага Пленума ЦК КПСС. Выбранне на пост Генеральнага сакратара Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Савецкага Саюза Канстанціна

Усцінавіча Чарненкі, кіраўніка ленинскага тыпу, таленавітага прапагандыста марксісцка-ленинскіх ідэй, непакіснага барацьбіта за ажыццяўленне палітыкі партыі, з'яўляецца залогам выканання гістарычных рашэнняў XXVI з'езда КПСС.

Прамова таварыша К. У. Чарненкі, які запэўніў ЦК КПСС, Камуністычную партыю, што прыкладзе ўсе свае сілы, веды і жыццёвы вопыт для паспяховага выканання задач камуністычнага будаўніцтва, ажыццяўлення ленинскай унутранай і знешняй палітыкі, з'яўляецца

кіраўніцтвам да дзеяння, Узораў творчага падыходу да складаных з'яў сучаснасці.

Выкладчыкі і супрацоўнікі нашага факультэта ўспрынялі словы тав. К. У. Чарненкі: «Рашаючы задачы сённяшняга дня, мы стварам пераломовы для дасягнення значна больш высокіх рубяжоў у будучым», — як патрабаванне прыкладзіць максімум намаганняў для падрыхтоўкі высокакваліфікаваных спецыялістаў, якія ў будучым будуць праводзіць у напрамку праводзіцца ў студэнцкім Інтернаце № 2. Нядаўна суды была запрошана кандыдат філасофскіх навук, старшы навуковы супрацоўнік Інстытута філасофіі і права АН БССР Кацярына Сяргеёўна Пракошына. Яна выступіла з лекцыяй на тэму «Моладзь і рэлігія», у якой падрабязна спынілася на пытанні адносінаў сучаснай моладзі да рэлігіі, асноўных тэндэнцый развіцця матэрыялістычнага разумення рэчаіснасці і шляхах пераадолення рэлігійных перажыткаў. На аснове сацыялагічных даследаванняў (за апошнія гады супрацоўнікі Інстытута філасофіі і права АН БССР

В. МАСЛЮКОЎ, кандыдат гістарычных навук, партгрупорг кафедры гісторыі СССР, і ўсеагульнай гісторыі.

З ЛЕКЦЫЯЙ ВЫСТУПІЎ СПЕЦЫЯЛІСТ

На матэматычным факультэце вялікая ўвага ўдзяляецца лекцыяна-прапагандыскай рабоце, фарміраванню ў студэнтаў марксісцка-ленинскага светапогляду. У апошні час для студэнтаў чыталіся асобныя лекцыі і цыклы лекцый па праблемах сацыялістычнай маральнасці і сацыялістычнага ладу жыцця, савецкай дзяржавы і права, па эстэтычнаму выхаванню і фарміраванню атэістычных перакананняў.

Значная работа ў гэтым напрамку праводзіцца ў студэнцкім Інтернаце № 2. Нядаўна суды была запрошана кандыдат філасофскіх навук, старшы навуковы супрацоўнік Інстытута філасофіі і права АН БССР Кацярына Сяргеёўна Пракошына. Яна выступіла з лекцыяй на тэму «Моладзь і рэлігія», у якой падрабязна спынілася на пытанні адносінаў сучаснай моладзі да рэлігіі, асноўных тэндэнцый развіцця матэрыялістычнага разумення рэчаіснасці і шляхах пераадолення рэлігійных перажыткаў. На аснове сацыялагічных даследаванняў (за апошнія гады супрацоўнікі Інстытута філасофіі і права АН БССР

правялі каля 15 тысяч анкетных апытанняў розных катэгорый насельніцтва рэспублікі) лектар расказала аб ступені рэлігійнасці ў розных рэгіёнах Беларусі, аб каналах узнаўлення рэлігійных вераванняў у сучасных умовах.

Лекцыя выклікала вялікую цікавасць студэнцкай аўдыторыі. Аб гэтым сведчылі шматлікія пытанні, зададзеныя лектару. Тым, хто зацікавіўся апраўжэннямі ў лекцыі праблемамі, была рэкамендавана спецыяльная літаратура, выдадзеная ў апошні час ІФП АН БССР.

Па просьбе студэнтаў К. С. Пракошына расказала аб сваёй рабоце над рыхтуемай да выдання кнігай аб беларускім Джардана Бруно — нашым земляку Казыму Лашчынскім. 350-годдзе з дня нараджэння якога будзе адзначацца 4 сакавіка гэтага года.

Высокі прафесіяналізм спецыяліста і майстэрства расказчыка дазволілі К. С. Пракошынай прачытаць лекцыю вельмі жыва і цікава.

С. БАДРУНОЎ, член партбюро мафака, старшы куратар Інтернаца № 2.

Марскога Флоту

КАСТРЫЧНІКА І МІРУ

У рамках месячніка правядзення тыднёвы Зорны агітпаход студэнтаў па месцах рэвалюцыйнай, баявой і працоўнай славы Гомельскай вобласці, прысвечаны 40-годдзю вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Перад пачаткам агітпахода быў праведзены мітынг каля брацкай магілы загінуўшых у гады Вялікай Айчыннай вайны воінаў, ускладзены вянкi і кветкі. Перад студэнтамі выступіў удзельнік вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў, былы ваенны лётчык, падпалкоўнік у адстаўцы Аляксей Аляксеевіч Баскакаў.

Удзельнікі паходу пабывалі ў многіх вёсках Рэчыцкага, Пётрыкаўскага і Жыткавіцкага раёнаў, выступілі з лекцыямі і гутаркамі перад сельскімі працаўнікамі, вясняной моладдзю, сустрэчаліся з вэтэранамі вайны і працы, перадавалі творчасці. Яны аказалі дапамогу ў афармленні агітцэнтраў да дня выбараў у Вярхоўны Савет СССР, правілі сумесныя спартыўныя мерапрыемствы, далі цікавыя канцэрты мастацкай самадзейнасці.

Усе гэтыя мерапрыемствы накіраваны на рашэнне галоўнай задачы — актыўнай прапаганды рэвалюцыйных, баявых і працоўных традыцый Камуністычнай партыі і савецкага народа, гераічнай гісторыі Савецкіх Узброеных Сіл і выхаванне моладзі ў духу любові да Радзімы, савецкага патрыятызму і сацыялістычнага інтэрнацыяналізму. Паўныя поспехі ў пастаноўцы гэтай работы дасягнуты ў прыватнай арганізацыі ДТСААФ нашага ўніверсітэта. У мінулым годзе па выніках агляду-конкурсу абаронна-матэрыяльнай работы арганізацыя

ДТСААФ ГДУ заняла прызавое месца ў рэспубліцы і ўзнагароджана граматай і грашовай прэміяй. Такіх вынікаў універсітэцкага арганізацыя абароннага таварыства дабілася ў цесным кантакце з камсамольскай, прафсаюзнай арганізацыямі, са спартыўным клубам ГДУ пры актыўным удзеле вэтэранаў вайны і працы.

Па выніках 1983 года і ў перыяд месячніка абаронна-матэрыяльнай работы лепшых паказчыкаў дасягнулі гісторыка-філалагічны, эканамічны і матэматычны факультэты. Яны ўзнагароджаны пераходным сцягам, вышлемам і граматамі.

У калектыве ўніверсітэта ўдзячны вэтэранам Вялікай Айчыннай вайны У. Д. Арэшчанку, А. А. Баскакаву, П. А. Дуброўскаму, Г. С. Еўдакіменку, А. А. Косцікаву, М. Я. Карабанаву, Р. С. Мільчанку, П. А. Савінскаму, М. П. Шкарбуноў і многім іншым таварышам, якія праводзяць вялікую работу па ваенна-патрыятычнаму, інтэрнацыянальнаму выхаванню студэнтскай моладзі.

Далейшае павышэнне эфектыўнасці і якасці ваенна-патрыятычнай, абаронна-матэрыяльнай і спартыўнай работы будзе нашым лепшым укладам у выкананне сацыялістычных абавязнасцяў на 1984 год па ажыццяўленню рашэнняў XXVI з'езда КПСС, дэвятага Усеагульнага з'езда ДТСААФ і «дастойнай сустрэчы слаўнай даты ў жыцці нашай рэспублікі» — 40-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

У. КОУШ,
старшыня камітэта
ДТСААФ ГДУ, маёр
запасу.

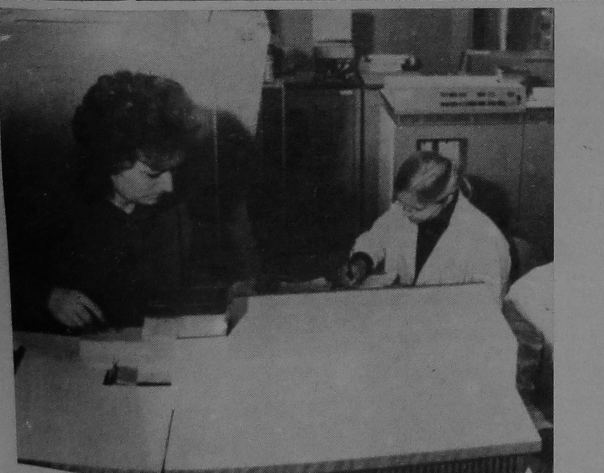
УДЗЯЧНЫ ЗА ДАПАМОГУ

Гомельскае абласное ўпраўленне прафтэхадукцыі дзякуе кафедры педагогікі і псіхалогіі, асабіста прарэктару па вучэбнай рабоце тав. Шамятку Л. А. за аказаную дапамогу ў правядзенні чатырохдзённых курсаў па псіхалага-педагагічнай падрыхтоўцы інжынерна-тэхнічных работнікаў прадыржэстваў.

Ваша работа ўнесла істотны ўклад у справу паліянення якасці навучання рабочых па ўдваротцы, у выкананне пастаноў і рашэнняў партыі і ўрада па пытаннях падрыхтоўкі кваліфікаваных кадраў для краіны.

Спадзяемся, што і ў далейшым паміж нашымі арганізацыямі будучы падтрымлівацца цесныя сувязі і асабліва ў рашэнні такіх агульных для нас пытанняў, як навучанне і выхаванне моладзі.

В. САПРЫКА,
намеснік начальніка
абласнога ўпраўлення прафтэхадукцыі.

З кожным годам якасна ўзрастае аб'ём работ, якія выконваюцца супрацоўнікамі інфармацыйна — вылічальнага цэнтру ГДУ.
На здымку: інжынер-матэматык ІВЦ А. Вішанкова (злева) за рашэннем задач «Абітурэнт» і «Кантынгент студэнтаў».

Як паведамлялася ў нашай газеце, на пашыраным пасяджэнні Савета ўніверсітэта, якое адбылося ў канцы студзеня, было абмеркавана пытанне «Вынікі навукова-даследчай, вучэбнай, вучэбна-метадычнай работы і падрыхтоўкі навукова-педагагічных кадраў за 1982—1983 навучальны год».

Сёння ўвазе чытачоў мы прапануем і алажэнне даклада прарэктара па вучэбнай рабоце члена-карэспандэнта АН БССР Л. А. Шамяткова.

ВУЧЭБНА-ВЫХАВАЎЧАМУ ПРАЦЭСУ — ВЫСОКУЮ ЭФЕКТЫўНАСЦЬ

Г АЛОУНАЯ задача вышэйшай школы, сказаў у пачатку свайго даклада Л. А. Шамяткоў, заключаецца ва ўсямерным павышэнні якасці падрыхтоўкі і ідэйна-палітычнага выхавання спецыялістаў. Раўнамерна гэту задачу, у 1982—1983 навучальным годзе калектыву ГДУ прыкладуў намаганні да рэалізацыі мерапрыемстваў па выкананню рашэнняў XXVI з'езда КПСС і XXIX з'езда КПБ, пастаноў ЦК КПСС і СМ СССР ад 29 чэрвеня 1979 года «Аб далейшым развіцці вышэйшай школы і павышэнні якасці падрыхтоўкі спецыялістаў». Навукова-педагагічны калектыву ўсіх кафедр імкнуўся насычаць змест адукацыйнай навішымі дасягненнямі навукі і тэхнікі.

Падрыхтоўка спецыялістаў, працягваючы далей дакладчык, гэта адначасова і задача іх камуністычнага выхавання. Яго сэрцавінай з'яўляецца фарміраванне ў студэнтаў марксісцка-ленінскага светапогляду. Рэктарат і калектывы кафедр грамадскіх навук універсітэта многае зрабілі па павышэнню ідэйна-тэарэтычнага ўзроўню выкладання грамадскіх дысцыплін, па ўдасканалванню падбору выкладчыцкага кадраў, павышэнню іх кваліфікацыі.

Л. А. Шамяткоў адзначаў, што важным фактарам падрыхтоўкі спецыялістаў ва ўніверсітэце стала грамадска-палітычная практыка. Палітыка-выхаваўчая работа была накіравана на выхаванне ў студэнтаў высокіх маральных норм і ідэалаў, пачуцця адказнасці, свядомых адносін да грамадзянскага абавязку. У полі зроку рэктарата, парткома, прафкома і камітэта камсамола ГДУ пастаянна знаходзіліся мерапрыемствы выхавачага характару.

УПОШНЯЯ гады, на жаль, гаварылася ў даклаце, наменцілася тэндэнцыя да павелічэння адсёву студэнтаў, у выніку чаго ў бегучым 1984 годзе ўніверсітэт не выканае план выпуску спецыялістаў па дзённай і вчэрэдняй формах навучання. У 1979 годзе на I курсе стацыянара было прынята 780 студэнтаў, за час вучобы выбылі 173 студэнты (22,2 прац.), у тым ліку па няўважлівых прычынах — 69 чалавек (8,8 прац.). Гэта вельмі многа. Факультэтам і кафедрам неабходна глыбока прааналізаваць прычыны адсёву студэнтаў і ажыццявіць меры па захаванню кантынгенту студэнтаў.

Далей Л. А. Шамяткоў прааналізаваў вынікі здачы студэнтамі дзённага, вчэрэдняга аддзялення і завочнага факультэта вяснянай экзаменацыйнай сесіі 1982—1983 навучальнага года. Калі ў студэнтаў стацыянара абсалютны працэнт паспяхоўнасці павялічыўся ў параўнанні з 1981—1982 навучальным годам на 1,5 прац., то ў вчэрэдняку наадварот панізіўся на 13,4 прац. Менш паспяхова здалі вясняную экзаменацыйную сесію і завочнікі. Абсалютны ўзровень паспяхоўнасці склаў 75 прац. У выніку нізкай вучэбна-метадычнай работы

значная колькасць студэнтаў не была дапушчана да экзаменацыйнай сесіі 1983—84 навучальнага года з-за недадзеных залікаў. Усяго на ўніверсітэце не здалі да пачатку сесіі залікі 136 чалавек — 4,8 прац. Горш за ўсіх абстаецца справа на фізічным, геалагічным факультэтах і факультэце фізыхавання.

АСНОЎНЫМ звяном метадычнай работы ва ўніверсітэце з'яўляецца кафедра. З мэтай паліянення якасці выкладання дысцыплін, сказаў дакладчык, на кафедрах распрацоўваліся праграмы новых спецыялістаў і спецсэмінараў, пастаўлены новыя лабараторыяныя работы, абмяркоўваліся тэксты лекцый, метадычныя распрацоўкі па практычных і семінарскіх занятках.

Эфектыўным сродкам паліянення вучэбна-метадычнай работы з'яўляецца наведванне і ўзаеманаведванне лекцый і практычных заняткаў членамі кафедры з далейшым іх абмеркаваннем. Метадычную работу на факультэтах узначальваюць метадычныя камісіі, якія працуюць па планах, складзеных на навучальны год і зацверджаных саветамі факультэтаў. Пры метадычных камісіях былі створаны секцыі для работы са студэнтамі малодшых курсаў. На пасяджэннях метадычных камісій абмяркоўваліся пытанні, звязаныя з паліяшэннем складання рабочых праграм, арганізацыі вучэбных, педагагічных і вытворчых практык, аб выданні вучэбнай і вучэбна-метадычнай літаратуры. Ішла таксама размова аб якасці выканання курсавых і дыпломных работ, укараненні тэхнічных сродкаў навучання і НДРС у вучэбны працэс, стане НДРС і ВДРС на факультэтах.

У мінулым навучальным годзе працягвалася ўкараненне метадычных актывізацый пазнавальнай дзейнасці студэнтаў, пашырлася колькасць дысцыплін, у чыстанні якіх выкарыстоўваецца дадзеная метадыка. Для актывізацыі логіка-мысліцельнай дзейнасці студэнтаў практыкавалася правядзенне лекцыйных заняткаў па аснове праблемнага навучання.

Ва ўніверсітэце вядзецца работа па ўдасканалванню псіхалага-педагагічнай падрыхтоўкі выкладчыкаў. На працягу раду гадоў з маладымі выкладчыкамі і супрацоўнікамі, якія працуюць на ўмовах пагадзіннай аплаты, праводзіцца семінар па праблемах вузаўскай педагогікі псіхалогіі.

1982—1983 навучальны год, сказаў Л. А. Шамяткоў, быў годам далейшага ўдасканалвання падрыхтоўкі маладых спецыялістаў у святле патрабаванняў XXVI з'езда КПСС, інструктыўных п'ямаў Мінвуза СССР. У аснове гадавога планавання работы знаходзіўся перспектывны план развіцця факультэтаў на 1981—1985 гады, які ахоплівае ўсе бакі вучэбна-метадычнай, навукова-даследчай і палітыка-выхаваўчай работы. Удасканалванне агульнанавуковай падрыхтоўкі студэнтаў праводзіцца шляхам пашырэння

тэматыкі ВДРС, правядзення «Дзён навукі» на факультэтах, прыцягнення студэнтаў да выканання канкрэтных народнагаспадарчых задач па дзяржбюджэтай і гаспадаровай тэматыцы. Працягвалася работа на факультэтах па скразному ўзааддэнню праграм дысцыплін спецыялізацый і агульнага цыркуля, укараняўся метады актывізацыі пазнавальнай дзейнасці студэнтаў шляхам уключэння ў лекцыйныя заняткі элементаў самастойнай работы.

Рэктарат, дэканаты і кафедры ўдзяляюць належную ўвагу пытанням псіхалага-педагагічнай падрыхтоўкі спецыялістаў, а таксама ўзбраення псіхалага-педагагічнымі ведамі кіруючых кадраў вобласці.

На матэматычным, гісторыка-філалагічным, фізічным, біялагічным факультэтах і факультэце фізыхавання, дзе рыхтуюцца кадры наставнікаў для агульнаадукацыйных школ, былі ўведзены наступныя дысцыпліны псіхалага-педагагічнага цыркуля: «Школазнаўства», «Выхавачая работа класнага кіраўніка з вучнёўскім калектывам», «Узростава і педагагічна псіхалогія». Чытаецца спецкурс «Метадычныя работы ў псіхалогіі лагера».

Істотную ролю ў выхаванні студэнтаў адыгрываюць навукова-практычныя канферэнцыі па важнейшых пытаннях псіхалага-педагагічнай навукі, якія праводзяць выкладчыкі кафедры педагогікі і псіхалогіі.

Вывучэнне студэнтамі псіхалага-педагагічных дысцыплін уведзена і на іншых факультэтах: эканамічным, геалагічным, для студэнтаў спецыялізацыі «Прыкладная матэматыка». На гэтых факультэтах студэнтамі вывучаецца курс сацыяльнай псіхалогіі, які мае важнае значэнне для падрыхтоўкі іх да работы з вытворчым калектывам.

Вялікую ўвагу, гаварылася ў даклаце, калектыву ўніверсітэта ўдзяляе паліяшэнню псіхалага-педагагічнай падрыхтоўкі выкладчыкаў іных ВНУ, сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў і школ вобласці.

Л. А. Шамяткоў спыніўся на пытаннях вучэбна-даследчай і навукова-даследчай работы студэнтаў. У ходзе напісання курсавых і дыпломных работ студэнтамі працягваецца іх здольнасць да самастойнага мыслення, умёнае выкарыстоўваць атрыманыя веды ў даследаваннях. Так, у мінулым навучальным годзе 1125 выпускнікоў паспяхова абаранілі дыпломныя работы, з іх на «выдатна» — 364, а 236 работ рэкамендавана да ўкаранення або апублікавання.

Дакладчык асвятліў таксама пытанне планавання і арганізацыі ідэалагічнай работы ва ўніверсітэце, якая ажыццяўляецца ў адпаведнасці з рашэннямі XXVI з'езда КПСС і XXIX з'езда КПБ, матэрыяламі ўстападаўскага (1982 г.) Пленума ЦК КПСС, паставамі партыі і ўрада па вышэйшай школе.

НА КУБАК «ДРУЖБЫ»

Важным звеном в агульнай сістэме фізічнага выхавання студэнцкай моладзі з'яўляецца правядзенне розных спартыўных мерапрыемстваў. Для актыўнага адпачынку, ўмацавання здароўя, палепшэння прафесійна-навукова-пракладнай падрыхтоўкі, а таксама павышэння спартыўнага майстэрства студэнтаў у час зімовых канікул праводзіцца розныя спаборніцтвы. Вось і на гэты раз пасля экзаменацыйнай сесіі здавалі спартыўны экзамен гандбалісты чатырох універсітэтаў: Рыгі, Тарту, Вільнюса і Гомеля. Гэта быў традыцыйны турнір на

пераходны кубак «Дружбы», устаноўлены спартыўным клубам Латвійскага ўніверсітэта Імя П. Стучкі. Турнір праводзіцца пачаргоўна ў названых гарадах. Сёлета ён адбыўся ў Рызе і прысвячаўся 25-годдзю секцыі гандбола ЛДУ.

Шматгадовы сяброўскія сувязі ўніверсітэтаў Прыбалтыкі і Гомеля дазваляюць спазнаць шмат цікавага, набыць новых сяброў, навушчыцаў і ў спартыўнаму майстэрству, адначасова праверыць у сустрэчах з імі і свае здольнасці. Варта нагадаць, што за каманды Вільнюса і Рыгі выступаюць майстры, якія ўдзельнічаюць у зямлянагах СССР сярод калектываў вышэйшай і першай лігі. Таварыскія матчы садзейнічаюць умацаванню братаў дружбы народаў нашай краіны, выхоўваюць пачуццё сацыялістычнага інтэрнацыяналізму.

У першы дзень турніра сапернікамі нашай каманды былі літоўскія студэнты. Гуляў насяла напружаны

характар. Аб гэтым сведчыць лік першай палавіны гульні — 12:11. Перад канцом сустрэчы нашы дзюжачы выраўнялі становішча — 19:19. Аднак затым нашы гандбалісты не выкарысталі магчымасці выйсці наперад пры выкананні 7-мятровага штрафнога ідкі і ўступілі перамогу з лікам 20:22.

Не менш напружана праходзілі гульні і ў наступныя дні, калі нашы спартсменкі здолелі нанесці паражэнні гаспадыням пляцоўкі — 29:24 і эстонскім студэнткам — 25:21. У выніку яны ўзнагароджаны дыпламам за другое месца і прызам — вялікім тортам.

Лепшым іграком каманды ГДУ прызнана студэнтка 5-га курса эканамічнага факультэта Алена Хартановіч.

Наступны турнір адбудзецца праз год у Гомелі.

В. КРУКОЎСКИ,
старшы выкладчык,
трэнер каманды ГДУ.

ЁСЦЬ НА КАГО РАЎНЯЦА

Завяршыліся спаборніцтвы па валеіболю, якія ўваходзілі ў праграму XIV універсітэцкай спартакіяды «Здароўе». У ёй удзельнічалі выкладчыкі і супрацоўнікі структурных падраздзяленняў ГДУ. За свае факкультэты выступалі дэкан Б. М. Зайцаў, прафесар А. С. Калугін, намеснік дэкана М. В. Сельнін, загадчык кафедр У. М. Семянчук, У. А. Баркоў, В. П. Дзядзічкін, дацэнты, кандыдаты навук.

Усе матчы праходзілі ў сяброўскай атмасферы. Але спартакіяда — гэта спаборніцтвы і ў іх вызначаецца перамога. На гэты раз ім стаў дружны калектыв эканамічнага факультэта. Гэта адныя каманда, за якую выступала прадстаўніца «слабага полу» к. э. н. Н. В.

Жыгальна. Яна ўнесла немалы ўклад у дасягнуты поспех. Яе прыкладу павінны паследаваць і выкладчыцы іных факультэтаў.

В. МАКАРЭВІЧ,
галоўны суддзя
спяборніцтваў, суддзя
рэспубліканскай катэгорыі.

Па праграме спартакіяды «Здароўе» выявілі мацнейшых і шахматыстаў. Як і ў мінулыя гады, не мела сабе роўных каманда матэматычнага факультэта. На другое месца выйшлі фізікі. Усяго толькі на паўчачка адсталі ад іх эканамісты.

Сярод тых, хто выступаў на першай дошцы, лепшы вынік паказаў загадчык кафедры філасофіі прафесар У. М. Калмыкоў, які абараніў гонар білагічнага факультэта. На жаль, біяфак быў прадстаўлены на спаборніцтвах палавінным саставам каманды і ў канчатковым выніку не змог на турніры заняць высокае месца.

(Наш кар.).

У свеце цікавага

ЗЕМЛЕТРАСЕННІ Вывучаюць ў ГОМЕЛІ

На першы погляд гэта здаецца дзіўным і неверагодным, што прагнозамі землетрасенняў займаюцца ў Гомелі. Але гэта так. На геалагічным факультэце ГДУ ўжо чацвёрты год распрацоўваюцца адзін з аспектаў праблемы прагнозу землетрасенняў. У раёне Гомеля размешчана сейсмалагічная станцыя, якая рэгіструе землетрасенні, што адбываюцца як у дзесятках тысяч кіламет-

раў ад Гомеля, так і ў межах Беларусі. Так, у нас таксама адбываюцца землетрасенні. І калі рэгулярна рэгіструюцца да 10 далёкіх землетрасенняў у месяц з раёнаў Сярэдняй Азіі, Малой Азіі, Каўказа, Крыма, Карпат, то мясцовыя землетрасенні лічацца адзінамі ў год. А гісторыя данесла да нас звесткі аб разбуральных землетрасеннях у раёне г. Барысава і г. Кіева.

Разам з праслухоўваннем пульса планеты ў Гомелі няспынна даследуецца дынаміка і хімічны састаў падземных вод, каб знайсці ўплыў хістанняў зямной кары на падземныя воды. Гэта неабходна ведаць не толькі для прагнозу землетрасенняў, але і для рашэння некаторых пытанняў водазабеспячэння гарадоў.

А. ПІНЧУК,
дэкан геалагічнага
факультэта, дацэнт.

ЗАПРАШАЕ ЦЫРК

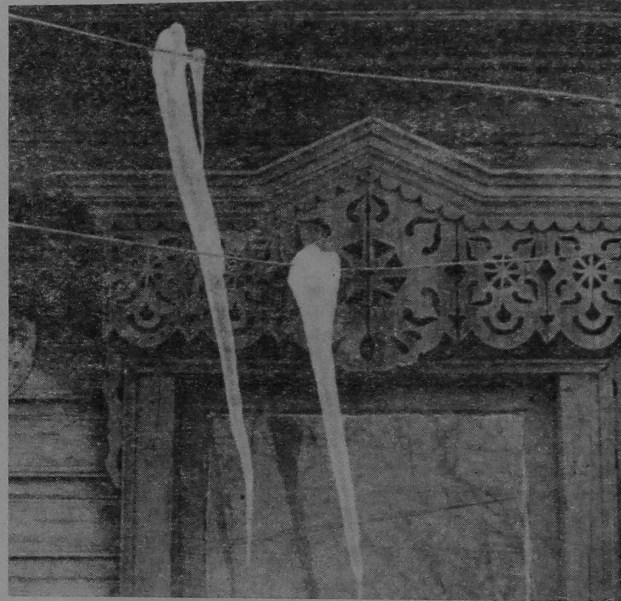
У Гомельскім дзяржаўным драматычным тэатры прапанаваў фантастыка-прыгодніцкі атрацыйн «Чалавек-невідзімка». Кіраўнік нумара — заслужаны артыст РСФСР, уладальнік Міжнароднага прызга «Залатая палачка з брыльянтамі».

прафесар Міжнароднай акадэміі магаў Атар Раціані.

У вялікай і разнастайнай цыркавой праграме прымаюць удзел: акрабаты з падкіднымі дошкамі пад кіраўніцтвам Уладзіміра Замоткіна, дрэсраваныя мядзведзі Аляксея Бейершцага, джыгіты Паўночнай Асеці пад кіраўніцтвам заслужанага ар-

тыста рэспублікі Эдуарда Качэнава, паветраная гімнастка, заслужаная артыстка Грузінскай ССР Людміла Раціані, клоуны Валерыі Крыкуненка і Віктар Бандура. Таксама ў праграме іншыя цікавыя нумары.

Білеты на прадстаўленні можна набыць у прафіюме студэнтаў ГДУ.

Узоры рук і прыроды.
Фота С. Ковале.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, кафедры ГА і медпрыхтоўкі выказваюць глыбокае спачуванне старшаму выкладчыку гэтай кафедры МІЛЬЧАНКУ Рыгору Сямёнавічу з выпадку напатаўшага яго гора — смерці ЖОНКІ.

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, калектывы выкладчыкаў і супрацоўнікаў гісторыка-філалагічнага і фізічнага факультэтаў выказваюць глыбокае спачуванне асістэнту кафедры рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства СЕРДЗЮКОВАН Наталлі Сяргееўне з выпадку напатаўшага яе гора — смерці БАЦЬКІ.

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, дэканат гісторыка-філалагічнага факультэта, кафедра рускай літаратуры выказваюць глыбокае спачуванне выкладчыцы гэтай кафедры ГРОМОВАЙ Валіяне Эрмаляўне з выпадку напатаўшага яе гора — смерці БАЦЬКІ.

Рэктарат, партком, прафком, дэканат эканамічнага факультэта выказваюць глыбокае спачуванне загадчыку лабараторыямі гэтага факультэта БІБІКАВАЙ Маргарыце Уладзіміраўне з выпадку напатаўшага яе гора — смерці МАЦІ.

З вамі гутарыць урач

ЯК ЗБЕРАГЧЫСЯ АД ПРАСТУДЫ

Людзі асабліва часта хварэюць рэспіраторнымі захворваннямі, ангінай, грыпам. На долю гэтых захворванняў прыпадае чацвёртая частка ўсіх выпадкаў часовай непрацаздольнасці. Небяспечныя яны і сваімі ускладненнямі.

Гарджанні жыве пад трайным «каўпаком», які адгароджвае яго арганізм ад кліматычных умоў, надвор'я. Гэта цёплае адзенне, жыллё і транспарт, якія зводзяць наш арганізм да тэрмарэгуляцыйна-цілічнай істоты. Гэта і з'яўляецца асноўнай прычынай прастудных захворванняў.

Як ад іх зберагчыся? Неабходна павысіць устойлівасць арганізма да ахаладжэння і тэмпературных кантрастаў з дапамогай загартоўкі. Што ахаладжаецца перш за ўсё? Ступні і насаглотка.

Загартоўванне ступняў лепш за ўсё праводзіць з дапамогай кантрастных нажыч ваннаў. Паставіўшы паміж двума ступлямі два вядры вады — адно амаль з гарачай (40—42 градусаў),

другое — з халоднай (10—15 градусаў), па чарзе трымаюць у іх ногі. У першыя дні працягласць кожнага мікрасеанса — 5-10, а ў наступныя дні — 15—20 секунд. Такі ж кантрастна-загартоўваючы эфект можна дасягнуць і шляхам чарговага аблівання з-пад краіна адной нагі то гарачай, то халоднай вадой. Прамасіраваўшы ступню, яе расціраюць махровым ручніком, затым пачынаюць такую ж працэдуру другой нагі. І тут патрэбна мінімум дзюхотрохратная змена тэмпературы вады.

Яшчэ лепш правесці агульны кантрастны душ, заргучы вельмі цёплым (37—40 градусаў) і халаднаватаю вадой (18—30 градусаў). Пры гэтым цёплы душ працягваецца 1—2 минуты, а халаднавата — 10—30 секунд. Працэдура заканчваецца кароткачасовым — некалькі секунд — халодным душам. Названыя працэдур лепш праводзіць раўняцям, адразу пасля зарадкі, але мінімум за паўгадзіны да выхату на вуліцу. У час прыёму душа не трэба ма-

чыць валасы, надзецьце гумавую шапачку або касынку з непрамакаемай тканіны. Нельга забываць і аб вельмі важным значэнні свежага паветра. Спаць трэба з адкрытай фортачкай, каб тэмпература ў спальні, дзе няма дзюцей, была не вышэй 15—16 градусаў.

Для загартоўвання і павышэння мясцовага імунітэта спэцыяльных насаглоткі рэкамендуецца паласканне іх 1,5% раствора марской солі. Для атрымання такога раствора яе бяруць адну вялікую сталую ложку (дзюцям дзве чайныя) на 0,75 л гатаванай вады. Паласканне, глоткі праводзяць пасля снедання і вачэры, што, дарчы, «умацоўвае» і вёбныя міндаліны, папярэджаючы ангіну. Гэта працэдура садзейнічае захаванню зубоў, прафілактыцы стаматытаў. Пры наяўнасці такіх хварэяў яі танзіліт, фарынгіт або стаматыт у першыя дні раствор падаграюць да 32—35 градусаў, наступова, прыкладна праз кожныя тры дні, трэба зніжаць тэмпературу вады на адзін градус. Пры адсутнасці такіх запаленчых пра-

цэсаў ад паласкання вадой пакаёвай тэмпературы ўжо праз 7—10 дзён можна перайсці да халоднай. А вось драмыванне і паласканне насавых хадоў трэба пачынаць з падагрэтай да 32—35 градусаў вады, паніжаючы наступова тэмпературу да халоднай. Тут таксама лепш выкарыстоўваць раствор марской солі.

Сістэматычнае загартоўванне арганізма, асабліва насаглоткі і ступняў, паслужыць добрай гарантыяй ад вострых рэспіраторных захворванняў.

Людзям, якія пакутуюць хранічным гайморытам, фарынгітам, ларынгітам і рынітам, неабходна правесці паліпрэджваючае лячэнне, каб звесці да мінімуму актыўнасць запаленага працэсу ў халодным пару. Для лячэння падвостных фарынгітаў рэкамендуецца шматразовае жаванне шафэю. Пры хранічных танзілітах карысна жаваць яловую смалу, а пры алергічных рынітах — змазваць нос мазю алоэ.

В. ГУРЭВІЧ,
урач палклінікі
№ 6, член таварыства
Чырвонага Крыжа.

«Гомельскі ўніверсітэт» — орган парткома, рэктарата, камітэта ЛКСМБ і профмоў Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта (на беларускай мове), Гомельскай фабрыка «Палесдрук» Дзяржаўнага БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю, Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 1 друк. аркуш. Тыраж 2000 экз. Наш адрас: вул. Савецкая, 104, п. 3-11, т. 56-16-52.